

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A horvátok.

A horvátok obstrukciója letört. Supiló, akivel Polónyi kezdte a kétszínű barátkozást, felolvasott egy tiltakozó nyilatkozatot s azzal tettleg bebizonyították, amit előzetesen nem hirdettek, de érezték, hogy „Szer-vusz Ház, engem benned a hideg ráz“ és siettek melegebb klíma alá. A képviselők egyrésze nem volt megelégedve Kossuthnak a kormány által elfogadott azon javaslatával, mely szerint egyetlen szakaszba foglalva a főbb elveket, a törvényjavaslat többi 57. §-át visszavonta. De csak a folyosón békétlenkedtek és pedig főleg azért, mert előzetesen nem kérték ki az ő véleményüket is, holott a lapok már megelőző napon közölték a tervezetet és ehhez hasonló javaslatokat pl. Vázsonyitól. Ámde benn az ülésteremben szép esendesen elfogadták a javaslatot, melynek erőt ad a sikeren kívül a közóhaj, mely a valóban sértő, izgatott obstrukciónak megszüntetését követelte minden parlamentáris eszköz szigorú felhasználásával.

Hogy a tevékenység teréről leszorított horvátok odahaza élénk harcot fognak indítani nem annyira a horvát nyelv mellett, mint a magyar államnnyelv ellen, az igen is valószínű. És itt kezdődik a kormányuk újabb s hozzá tehetjük igen nehéz feladata. Egyrészt fel kell világosítani a horvát népet, hogy eddig törvényes jogaik megtámadva nincsenek, sőt újabb kedvezményben részesültek az által, hogy a vasuti személyzetnek a magyar mellett a horvát nyelvet is tudni kell. Másfelől pedig a leg-erőteljesebben kell érvényesíteni a magyar állam szupremáciáját és tekintélyét, mely ellen bárki és bármiként támad, az a törvényes megtorlást el nem kerülheti.

Feltétlenül szükséges ügyelni, hogy Horvátországban se nőjjenek a fák az égig. Ha a horvátok az 1868. XXX. t.-czben belügyeikre nézve engedélyezett önállósággal vissza-élnék a magyar állam rovására, van és kell módot találni a miniszterelnöknek, a ki nekik is miniszterelnökük, hogy az illojális tubuzgóság a kellő határok közé szorítsassék, mert kés nem való a gyermekek és a bosszuállók kezébe.

Szemle.

Az „Egyetértés“, mely tudvaleg a leg-sikerültebben operált a hírlapi pausálék terén, melynek főszerkesztőjét a közelebbi napokban tisztázta a képviselőház bizottsága a zirczi választás ügyében, kiadóhivatali főnökének bosszujára érdekében ismét megtámadja az alvinczi képviselőválasztás indokából Pon-grác Géza főszolgabíró, azt állítván, hogy „kétségen kívül megállapítható volt, hogy az ő bűnös (!!) gyengesége (!!) juttatta

a vármegye egyik kerületét nemzetiségi kézre“. Lapunkban már többször a legalap-sabban ki volt mutatva e vádnak képtelensége és rosszindulata. Pongrácz főszolgabíró ezen vádak ellenében fegyelmi vizsgálatot kért s mivel ezen kérelme teljesítését a belügyminiszter mindaddig indokoltuak nem találta, most már az „Egyetértés“ a kormányt támadja, azt irván, hogy: „igen rossz szolgálatot tesz a kormány a nemzeti ügynek akkor, amikor ebben az ügyben amugy is elterjedt rágalmatokat csirájában el nem fojtja, mert (persze az Egyetértés szer-int!) mégis csak igaznak kell lenniök azoknak a híreknek, amelyek Alsó-Fehér vármegyében a választások alkalmával elterjedtek, (?) hogy nevezetesen a nemzetiségek és a kormány között néhány kerületre vonatkozólag paktum kötöttek és így a bel-ügyi kormány most nem mer (!) belenyulni az alvinczi szolgabíró fegyelmi ügyébe, mert attól tart (!!), hogy ez leleplezi a kormány és a nemzetiségek paktusát.“ (!!) És igen érdekes az „Egyetértés“ ezen ugratási manőverére nézve az az alaptalan állítása is, mely szerint köztisztviselőben álló, buzgó főispánunk br. Kemény Árpád „minden egyes ügyet a belügyminisztériumban homlokegye-nessel ellenkezően intézik el, mint ahogy ő kívánja“! — Mi, akik jól ismerjük főispánunk lelkes buzgalmanak eredményeit, igazán nevetésgesnek, alaptalannak és rosszindulatúnak kell jelezniük az ilyen ugratási kirohánásokat.

A jó rend.

Mottó: Itt járt Mátyás király,
Megett három tojást.
Látta arany tálon
Járni a kamarást.

Szeretik-e önök a rendet? Valószínűleg, ambar néha-néha bajos rendben lenni éppen a saját dolgaikkal. Ámde, ha azt kérjük: szeretnek-e és akarnak-e önök rendet parancsolni? okvetlenül, teljes bizonyossággal várhatjuk azt a feleletet, igenis szeretünk és akarunk parancsolni! És ha tovább menve még azt a kérdést is reszkírozuk: de hát tudják-e önök, milyen is az az igazi jó rend, amilyennek, emberi tehetőséghez és erőhöz mérten, lenni kell, arra is nyerhetünk választ. Előveszünk, így szólunk a tisztelettel megkérdezettek, egy hosszú listát; abban fel van írva, illetőleg nyomtatva sok, de nagyon sok kérdés, amelyeket mi is el tudunk olvasni, habár arról a valamiről, amiről a kérdés szól, csak a felelet után lesz némi fogalmunk. Ezt a listát a zsebünkbe rakjuk, s nagy komoly képpel beállítunk a főszolgabíróhoz, a jegyzőhöz, a községi bíróhoz, feltesszük a kér-

dést. Ha tud felelni, akkor felhívjuk, hogy bizonyítson aktszerűen s biztos dolog, hogy ha akarjuk, már pedig akarjuk, valami ügytelenséget felfedezünk; ha nem tud felelni, annál rosszabb, akkor nem is kell vesztegetni az időt, megcsiptük az ipsét és rendet csináltunk. De a jó rend megteremtőjének és örének ez nem elég, mert nem lehet elég. Megkérdi az uton ballagókat, a mezőn dolgozókat: milyen a bíró, a főszolgabíró, a jegyző? van-e valami panasza, adja elő, bátorítja és biztatja: csak ki a hamissággal, a visszaéléssel, mert majd rendet parancsolok én! A derék ember nagyot fohaszkodik és kijelenti, hogy igen is neki nagy baja van, az tudniillik, hogy nagy az — adó!

Körülbelül így megy a rendcsinálás itt-ott az állami hivatalok egynémelyikénél is, ahol a hivatalszolgát is igen alkalmasnak vélte egyik-másik nagytekintetű fővizsgáló úr arra, hogy valami titkos rendtelenségnek nyomára jönessen, mert hát a maga esetétől s abból amit látott, bizony nem tudott volna „felfedezésre“ jutni. Hogy aztán éppen a szegény hivatalszolga lett az okvetlen rendcsinálás szomorú áldozata, arra az illető főinquisitor — saját felfogása szerint — méltán büszke lehetett.

Igen is: jó rendnek lenni kell a közönség érdekében is, az illető tisztviselők lelki megnyugvása, nemes ambíciója szempontjából is. Ahol jó rend van, ott a közönség is tudja, hogy mikor és mihez alkalmazkodjék jogaival és kötelességeivel. Ahol jó rend van, ott bizalom is van úgy a tisztviselők körében egymás iránt, mint a feljebbvalók és az alárendeltek között is. Az az ugynevezett okvetlen rendcsinálás, mely meglepetéssel üt be a kis emberekhez, s mely nem azzal a feltevéssel kezdődik, hogy az igazi bűnöst meg kell akadályozni gonosz cselekedeteiben, de a jó indulatu és buzgó tisztviselőt támogatni kell a közönség javait szolgáló munkájában és ki kell oktatni esetleges tévedéseiben, kárt nem okozó eljárásaiban, az a rendcsinálás ügyetlen is, téves felfogású is. De egy bizonyos: arra éppen nem alkalmas, hogy egy vagy más politikai felfogásnak, nézetnek igazi, becsületes, őszinte híveket szerezzon. Meglehet esetleg ijeszteni, de nem lehet megnyerni s bennök a bizalmat megerősíteni. Régi tapasztalatokból leszűrűt igazság ez, melyet különböző viszonyok között azok szereznek meg, kik a közpályán dolgozva a jó rend értékét nagyon is megtudják becsülni.

Mátyás király igazságos is, és nagy emberismerő is volt. Megtudta válogatni az embereket s azokat oly módon tette komoly próbára, amint hozzájuk illett.

k.

Válasz az „Alsófehér“ névtelen turistájának.

E tárgyban munkatársunk felkereste városunk derék polgármesterét, hogy a legilletékesebb helyről informálhassuk a közönséget s ez alkalommal a polgármester úr a következőket mondotta:

Igaza van az „Alsófehér“ névtelen turistájának. Az E. K. E. alsófehérvármegyei osztálya, mely Csató János elnöksége és Varró László titkársága alatt 8 évig virágzott, azután csakhamar, talán idő előtt végelgyengülésbe esett. Miért? Az idők változtak meg, vagy a személyek? vagy mind a kettő? No hát tisztelt cikkkiró úr, én azt mondom, hogy mind a kettő.

A jó titkárból rossz elnök lett, mert jó polgármester kívánt lenni, a jó titkár meg állandóan hiányzott.

A ki volt jó, — midőn a pilisi és ponori menedékházak felavatási ünnepét rendeztük, a mindnyájunk emlékébe oly kedvesen elő Horváth Miklós barátunk, csakhamar eltávozott. Az itt maradt másod titkárnak pedig, soha színet sem láttam többé turisztikai ügyben.

De sajnós és ez a legfontosabb, 1901. óta az idők és benne vármegyénk és városunk vezetésre hívatott intelligenciájának hangulata is alaposan megváltozott. A vármegyei és országos politika helyi jelenségei, hosszú időre éket vertek a kis magyarság hagyományos jó egyetértésébe.

Gyűlölködés, féltékenykedés, a közeleti és társadalmi tekintélyek teljes lejáratásának beteges tünetei vezértek egyeseket és testületeket, és mi lett az eredmény? A multak érdemeinek teljes ignorálásával — az annakelőtte egészséges és egységes társadalmi életnek a teljes széttagolása, és az egymást meggyanusító, lekicsinyelő csoportoknak állandó szembehelyezkedése.

Ily körülmények között esoda hát, ha egyetlen turista osztályunk is — mely gyökerét és eltető elemét az egymás iránt bizalommal és ragaszkodással viselkedő polgáraiban bírta, — elvesztette a talajt lábai alól. Nem, tisztelt cikkkiró úr — sajnós, én nem vagyok XIV. Lajos, hogy azt mondjam: „az állam én vagyok.“

Az osztályelnök ha nincs meg a kellő támogatás és hangulat a turisztika fejlesztésére, csak egy egyen, ki öre a multak kedves hagyományainak és az egyet gyűmölcsözésre elhelyezett csekély vagyonának. Arról én csakugyan nem tehetek, ha hat vagy hét évig senkinek sem jutott eszébe az osztály felújítását sürgetni a jelen időkig.

De legyen meggyőződve cikkkiró úr, nem czélok ez egyesület újjaalakítása iránt akadályokat gördíteni. Sőt, amint az egyet penztárnoka Kovács János úr szabadságidejéről hazatérve, azonnal megállapítjuk a közgyűlés tárgysorozatát és az újjaszervezést megkísérlem.

Remélem sikerül a vezetést olyan hívatott kezekbe letenni, kívül cikkkiró úr is meg lesz elégedve; már ha véletlenül pl. az a szerencse következik be, hogy cikkkiró úr és a megválasztandó elnök egy és ugyanazon politikai hitvalláson lesznek, mert hát nyilvánvaló, hogy mindent csak politikából tesznek úgy az igen tisztelt névtelen turista, mint akarózdó társai is.

Addig pedig még csak egyet ajánlunk cikkkiró úr figyelmébe: ne fenyegetsen, mert ezzel csak önmagáról állít ki szegénységi bizonyítványt. Használjon ildomos, szerény

hangot, mert akkor biztosíthatjuk, hogy kérése sokkal hamarabb eljut azokhoz a bizonyos polgármesteri fülekhez, amelyek egyetlen jó ügy előtt sem szoktak elzárkózni soha. N.

Az iskolai kézimunkaoktatás.

Minden nagyobb arányú és a tanító munkásságát mélyebben érintő újabb törekvés, mely a kipróbált mult — megszokott rendjét és életét változtatná meg — kezdetben népszerűtlen.

Ilyen népszerűtlen gondolat volt még a csak a közelmultban is az iskolai kézimunkaoktatás kérdése is. De míg más egyéb újítás ellen bizonyos szellemi harc indul meg, az iskolai kézimunkára nevelés kérdésénél ezt nem tapasztalhattuk, mert a népszerűtlenség csupán csak abban nyilvánult, hogy a „nem értek hozzá“ bástyája mögé vonultak. Rosszul ismeri azonban a magyar tanítóvilág lelkületét az, a ki e visszavonulásban a kérdés iránt való népszerűtlenség olyan fokát látná, mely az ügy győzelmét, az iskolai kézimunkára nevelés általános elterjedését gátolná.

Nincs magyar tanító, ki ne érezné, hogy az iskolai és a való élet között ürtárog, melyet át kell hidalni, — és ne érezné azt, hogy ennek a nagy feladatnak megoldása nagy részben az iskolára vár.

E gondolatától vezéreltetve keresték pedagógusaink az alapot, melyre a való élet iskoláját felépíthetik. Eredményeül kifejeztedett az a vélemény, — hogy életrehatóan csak a való élet megfigyeltetése nyomán lehet tanítani, még pedig úgy, ha magát az életet visszük-be az iskola falai közé.

Csak hogy a míg az iskola csupán elméleti tárgyakat tanít, hogyan vonható be falai közé a való élet, mely munkából, kézzel fogható materiális munkából áll? Az vált tehát a jelszóvá, hogy neveljük a gyermekek egész tömegét már az iskolában olyan fizikai munkára, melynek művelése nyomán biztosabban indulhasson az élet ezerfelé ágazó gyakorlati útjain. Ennek a jelszónak nyomán indult meg az u. n. háziipari oktatás, melynek megvalósítása érdekében a tanítóság legjobbjai küzdöttek. De csakhamar belátták, hogy a népet kenyérkereső munkára nevelni nem lehet az iskola feladata, — belátták, hogy utat tévesztettek, akkor, a midőn a gyakorlati munkák művelését nem nevelő eszközül, de kenyérkereső czélul tüzték ki. Az e nyomon támadt elkedvetlenedés alapja ama népszerűtlenségnek, melylyel a modern iskolai kézimunkaoktatást, a slőjdöt fogadták. Ebben sem láttak egyebet, mint megújulását a mult század hatvanas éveiben virágzásnak indult, de csakhamar elvirágozott háziipari oktatásnak. S bár az eszme, mely szülőanyja volt a háziipari, s később a slőjd oktatás rendszerének, mint élénk óhajítás élt ugyan tovább is a tanítóság ezreiben, de ezen újabb keretben sem részesült eleinte olyan szíves fogadtatásban, mint annak idején a háziipari oktatás, csak újabb iskolai mesterségüzést, az iskolai műhelyek kis munkásaiban a jövő kontár munkásait látták a slőjd különféle munkanemeiben. Csak később vették észre azt a különbséget, mely a tanulságokban gazdag kézimunkanemek rendszeres iskolai művelése és a többnyire egyhangu, tisztán kenyérkereső czélul szolgáló háziipari oktatás között fennáll.

Csak lassan, lassan olvadt bele a tanítói közhangulatba a különféle slőjd és tovább-

képző tanfolyamok nyomán az újabb kézimunkaoktatás áldásos volta, s ma már általános ismert a cél, melyet az újabb nevelés-oktatási irány elérni óhajt, s e cél: kézimunkával, eleven tevékenységgel fűszerezni az iskola elméletét és a munka által szerzett szemlélet és tapasztalat nyomán támogatni a népiszkolai ismeretanyagot.

Ez azon ideális pedagógiai cél, a melyért az iskolai kézimunkaoktatás mai szervezetében küzd; — mellékezeljái: az általános kézügyesítés, a munka iránti készség felébresztése stb., csak tagjai a törzsnek.

És bár a statisztika nem említi, de ma már a fővárosban és a vidéken is sok száz tanító újí gyakorlatilag is az iskolai életet gyökeresen átalakító kézimunkaoktatást — zajtalanul, csendesen, többnyire a legszükségesebbek hiányában, — benn a tanteremben.

A kézimunkaoktatásnak az egész vonalon való gyakorlati keresztülvitele azonban a dolgot természeténél fogva még hosszú idők kérdése. Nem elegendő ugyanis e munkanem szellemének általános megértése, annak műveltetéséhez gyakorlati tudás kell. Ell kell tűnnie a „nem értek hozzá“ nagy akadályának! De ez csak adminisztratív kérdés. E sorok valódi czélja az, hogy a közoktatás nagy értékétől áthatott és azt gyakorlatilag is művelő tanítótársaimat a cél világos kitűzésével fokozottabb munkára serkentsem. Ne engedjék, hogy az úttörés nehéz munkája kicsinyes okokból hajótörést szenvedjen.

Az iskolafentartó hatóságok munkánk sikerét látva, bizonyára nem fognak elzárkózni az iskolai műhelyek szervezésétől és támogatásától. Csak így lesz remélhető, hogy az iskola a jövő nemzedékek millióit a való életre nevelje.

Üzenet egy „só-fiúnak.“

Ejnye, ejnye krónikás úr, Marosujvárról! Szellemes akart lenni és lett szemtelen. Isten bizony a penna helyett jobb szeretném a maga üstökét tartani a kezembe. De megvárnám. Meg én! Mert én vérszomjas vagyok. Megértettem, mit akart maga, s nem vagyok holmi krónikás fajta ember, hogy a sértést akár nyíltan, akár kimagyarázható alakban jön, ne vegyem észre.

Ha szeltemes volna, szólnék én is valamit, de ön, már mondtam szemtelen és éppen ezért figyelmeztetem, hogy rájga máskor jobban azt a pennát, a mivel ír.

Egy vérszomjas enyedi.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Julius 6-dika** a magyar honfoglalásnak fényes történeti napja. Dr. Márki Sándor tudós történetirónk szerint ezelőtt 1000 esztendővel e napon verte meg Árpád vezér Bánhidánál a bajorokat, kik a magyarokat ki akarták szorítani imént elfoglalt hazájukból. Árpád ezzel a diadallal fejezte be teljesen a honfoglalást. Dicsőség és áldás ne vére!

— **Érik a buza, itt az aratás!** Ez a legszebb és legjobb hír a mi vidékünk gazdáira nézve, kik remegve várták nehéz munkájuk sikerét. Fajdalom, a termés nem mindenütt jó, mert sok helyen kipusztult a kemény tél folytán s több községben a jég tett kárt. A kukoriceza általában szép, a

zabot sok helyen a bolha bántja. A szőlő sokat ígér. Nagyon jó cseresznye és meggy termés lett. Egyéb gyümölcs aránylag kevés, még ribizli és egres is kevés lett.

— **Ezredgyakorlat.** Városunk derek honvéd zászlóaljja folyó hó 8-án hétfőn reggel indul ezred összpontosításra Tordára, hol az ezredgyakorlatok 15 napig fognak tartani.

— **Kályhas-ipar Nagyenyeden.** Egy iparkamarai tagtól értesülünk, hogy városunkban egy államilag segélyezett jeles szakképzettséggel bíró kályhaiparos, névleg Hajdu Albert, szép sikerrel folytatja iparát. Viszonyainknak igen jó, megfelelő fűtőkályhakat készít, javításokat vállal s általában a szakjába vágó munkákat teljes megelégedésre képes elvégezni. Most léven a legalkalmasabb idő a fűtés berendezésekkel tölire előkészíteni, ajánljuk ezen ifjú, jó igyekezetű iparos polgártársunkat a közönség jóakarataiba, abból indulva ki, hogy a hazai ipar pártolása a helyi ipar támogatásában jut leghathatósan kifejezésre.

— **Gyilkosság.** Folyó hó 3-án a maroszentkirályi Maros-komnál Szabó Pal szentkirályi eselédet Ungur Augustin és Mayer Augustin kapával fejbeverték és aztán a Marosba dobták. Szabó a szenvedett sérülés következtében a Marosba fult. A gyilkosságot Popa György felbujtására követték el, amiért Szabó neki ellensége volt valami verekedésből folyólag. A tettesek a bíróságnál fogva vannak.

— **Ismét drágulás.** Az általános ár-emelkedés újabbán a pamut-gyártmányok és építkezési cikkeknek nyilvánul erőteljes mértékben. A pamutfonalak ára tavasz óta 25%-kal emelkedett azon okból, hogy a nyers-termény-produkció kisebb mint a mennyit a fogyasztás alapján a fonó- és szövővállalatok igényelnek, minélfogva a bevásárlás terén nagyfokú verseny fejlődött ki az egyes iparos országok között s ennek következtül — az eléggé jó terméseredmények dacára — a nyerspamut ára rendkívül felfűzött. A statisztika szerint a következő időnyben, szemben a múlt évi három millió kötés összertermelésével, csak ennek felényi pamutfonalat fognak piacra bocsáthatni a monarchia fonógyárjai. A cement árának tíz százalékos emelkedését a szén és munkabér drágulásával, valamint a munkaidő redukciójával okolják meg, míg a rézpróduktumok drágasága, köztük a rezgálicze, a nagy ipari szükségletben leli magyarázatát.

— **Junius 12-én** tartotta meg az „Emke” igazgató választmánya rendes havi ülését Kolozsvárt, s az előterjesztett jelentés, mely szerint a törzsvagyon 3.112,548 koronára emelkedett, örvedetes tudásul vétetett. A havi jelentésből látszik, hogy mily nagy összegeket fordít nemzeti célokra és főleg iskolák fenntartására az Emke, mely nagy vagyonánál — és főleg az erdélyrészi magyarság állandó és kitartó támogatása mellett — mindinkább képesnek bizonyul a hozzá fűzött szép remények beváltására.

— **Gyakorló iskolai értesítés.** A Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetével kapcsolatos gyakorló elemi iskola 1-ső osztályába az 1907—1908. iskolai évre 10 ta-

nuló vehető fel. Jelentkezések határideje július 20-ik napja. A jelentkezések alkalmával a születési anyakönyvi kivonat és az oltási bizonyítvány bemutatandó. Az igazgatóság.

— **Szülők figyelmébe.** A Kolozsvári Középiskolai Tanárjelöltek Segítő Egyesülete közvetít tanári, nevelői, korrepetitóri, fordítói állomásokat. Ezen eljárása által főképp segélyt akar nyújtani az arra érdemes, tehetséges egyesületi tagoknak; másfelől alkalmat akar adni az ország művelt családjaiknak arra, hogy gyermekeik mellé képzett és megbízható ifjakat nyerjenek nevelőül. Bejelentőkre nézve a közvetítés díjtalan. Aki a nagy közönség részéről Egyesületünket igénybe óhajtja venni, ebbeli szándékát személyesen (Központi egyetem III. emelet. Hiv. órák naponként 10—12.) vagy levélben (A Kolozsvári Középiskolai Tanárjelöltek Segítő Egyesülete titkári hivatalának Kolozsvárt, Központi Egyetem III. emelet címmel ellátva) sziveskedjék tudatni, közölve az állomás helyét, nemét, időtartamát, esetleges igényeit, s a javadalmazás milyenségét. Beregi Ernő s. k. elnök; Császár Károly s. k. titkár.

— **Nyilvános elszámolás.** A helybeli ev. ref. toronyóra javára adakozni kegyesek voltak: Állami polgári leányiskola igazgatósága 50 korona. Száuhó Iren k. a. 20 kor. Reinbold Olivér, dr. Müller Zoltán, Mezei Adolf 5—5 kor. Nehéz János, Lőb Jónás, Gyöngyösi István, Kövér János, Lőte Zoltán, Halmágyi Antal, Göllner Árpád, Török Bertalané 2—2 kor. Pap János, Kárpáti Sándor, dr. Szilády Zoltán, dr. Szilády Zoltáné, özv. Dömök Józsefné, Ilyés Árpád, Dezső Zsigmond, Ilyés Istán 1—1 kor. Jancsó Gábor, özv. Kovács Sándorné 80—80 fillér, Demeter József 50 fillér, Jancsó Albert, ifj. Székely János, Andrási Zsiga 40—40 fillér, Ilyés Albert, Székely Ferenc, Székely József, Kiss András, Radó Zsigmond, Nagy Samu 20—20 fillér. Hazaáadv a az eddigi gyűjtést kitesz: 670 kor. 80 fillért. A nemes cél érdekében a szives adakozók fogadják hálás köszönetem. Nagyenyed, 1907. jun. 18-án. Baranyai Károly.

— **Értesítés.** A kolozsvári m. kir. állami fa- és femipari szakiskolában az 1097/8. tanévre az előzetes tanulói jelentkezések, az utolsó iskolai, születési és újraoltási bizonyítványok bemutatása mellett folyó évi július hó 1—10. napjain történnek. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

— **Brankovics pátriárka** „Feledékenységéi” czimben dr. Iljé Brankótól egy röpirat jelent meg, mely Brankovicsnak már oly sokszor a nyilvánosság előtt szellettezett dolgaival foglalkozik, s az abban foglalt adatok a pátriárkára oly kompromittáltak, hogy ha annak csak kis része is igaz — állásában egy percig sem maradhat többé.

— **Miskolcz r.-t. város** vizellátása végett a görömböly—tapolezai források kisajátítására kért engedélyt a kormánytól és elhatározta, hogy a városi vízvezeték részletes terveinek elkészítésével és a munkálatok kivitelének ellenőrzésével Varga József fővárosi mérnököt bízzák meg 40,000 kor. honorarium mellett.

— **A nagyvárad-i gör. kath. püspökség** mintegy 15,000 holdas erdőterületének 20 évre terjedő erdőterületi jogát a Lamarch-czég nyerte el 3 millió 270,000 koronáért. A Lamarch-czég, — mely tudvalevőleg a Bihari Erdőipari r.-t.-nak is tulajdonosa — most az erdőségek bükk- és cserfáinak feldolgozására hatalmas fűrésztelepet létesít Belényes környékén. A czég ezenkívül iparvasutat és vegyigyárat is létesít Borossebesen.

— **Az ujonnan alapított** Hinterseerfele keztügyár r.-t. Temesvárott megveszi Coppony J. brassói lakostól 170,000 koronáért a józsefvárosi papirgyárat és ebben fogja elhelyezni műhelyeit.

— **A győri villamosmű** kibővítésére vonatkozólag a Ganz-fele villamosági r.-t. 203.000, a Magyar Siemens Schuckert Művek r.-t. 208.000 koronás ajánlatot adott be. Az ajánlatokat Hollós műszaki tanácsos fogja megbirálni.

— **Felszólítás.** A gyulafehérvári, szászvárosi, erzsébetvárosi és abrudbányai helyőrségi csapatok és intézetek széna, szalma és tűzifaszükségletének bérlői fedezése tárgyában 1907. szeptember 1-től 1908. augusztus végéig — a fánál 1909. augusztus végéig is, de Gyulafehérvár faszükségletét kivéve, 1907. július hó 24-én a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál a biztosító ajánlati tárgyalás lesz megtartva. A föltételek a katonai élelmezési intézeteknél Nagy-szebenben, Gyulafehérvárt, Kolozsvárt és Brassón megkaphatók.

— **Ki akar gyári tanuló lenni?** A Trencsénhölak (Tepla) környékén levő üveg-, szövő-, fa- és más kézműáru gyárakban több tanuló fiu volna elhelyezhető, kik aztán az ottani teendőket elsajátítva, a most alkalmazásban levő cseh—morva munkásokat idővel kiszoríthatnák s tanult mesterségüket esetleg a székelvöldön is értékesíthetik. Óhajtandó volna tehát, hogy akik ezen mesterségek valamelyikére hajlandóságot érznek magukban, ama gyárakban fölvetessék magukat. Bővebb felvilágosítást Kövály Ottó m. kir. határszéli rendőrkirendeltségi felügyelő (Trencsénhölak) készséggel ad. Marosvásárhelyi Székely-Társaság.

— **Pályázati hirdetmények.** Cs. és kir. katonai élelmezési raktár Gyulafehérvár 6400 köbméter usztatlan bükk tűzifa és 2180 mm. köszén szállítására. Ajánlat tehető mindkét nemmel ugy az egész, mint kisebb mennyiségre is, és pedig fánál legkevesebb 100 köbméter és szennél 100 mm-ig. Beszállítás 1907. év jóváhagyás napjától 1908. év végéig meghatározott időközökben és mennyiségben. Szállításnál a katonai árszabályok igénybe vehetők. Pályázati határidő július 5.

— **Maros-Torda vármegye területére** eső Maroshévíz község határában ujjáépítendő Valeapatak-híd alepítmenyi és vas-fölszerkezeti munkáinak biztosítására 4858 korona összeg keretében. Pályázati határidő július 26. — Kolozsvári máv. üzletvezetőség tövisi pályavendéglő 5. évi bérletére Pályázati határidő július 26.

— **Kalitkában tartott madarak védelme.** Habár elvből ellenezzük a madaraknak fogva tartását, mégis miután számolni

Ij. Melász János és Társa

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáruk raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden.

Van szerencsénk a nagyérdemű helyi és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy a helyi piacon (Főter 3. szám alatt, volt Korhuly Kristóf-féle helyiségben) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru-üzletet

nyitottunk, kapcsolatosan temetkezési intézet és hullaszállítási vállalattal. Több évi tapasztalatunk s rendezett anyagi viszonyaink azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy elsőrendű bel- és külföldi összeköttetések által a n. é. vevőközönség minden kívánalmának teljesen megfelelhettünk. Kérjük a nagyérdemű közönséget, kegyeskedjenek bennünket becses megrendeléseikkel magörvendeztetni; egyszersmind biztosítva, hogy legfőbb törekvésünket a nekünk előlegzett bizalom kiérdemlésére fogjuk fordítani. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kegyes pártfogást kérve vagyunk teljes tisztelettel:

Ij. Melász János és Társa.

kell azzal a ténnyel, hogy nagyon sokan vannak, kik madarakat tartanak, ez állatok érdekében legalább megteszünk annyit, hogy az állattartókat figyelmeztetjük arra, amivel madaraik sorsát enyhíthetik, vagy ami az állatokra nézve mint káros dolog, mellőzendő. Szobában tartott madarak a légszuszítást irányában ép oly érzékenyek, mint a virágok. A madarakat kivált ha kalitkájuk magasan van alkalmazva, a légszuszítástól lehetőleg távol kell tartani. Apró madarakra nézve általában káros az, ha az egész éjszakát olyan levegőben kell tölteniük, melyet a légszuszítást már megrontott.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Méréseket árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csopontos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan családi otthon.

Közgazdaság.

Virágkötészet.

Vélekednünk kellene, hogy a természet nem tartozik a divathoz alkalmazkodni, de ezért ez így van, még pedig a természet legbájosabb gyermekeivel — a virágokkal!

A virágokat is alavetjük különböző divatoknak, legyenek a kertben, legyenek mint ékesség vagy a virágkötészetben; utóbbi különösen sokszor változza formáját és színeit. A mostani divat a természetes, mindenestre a jobb, mert finom természetes ízles rejlik benne. A míg a sodrony csak néhány évvel azelőtt még a virágkötészetben nagy,

sőt a legfontosabb szerepet játszott, mivel az összes virágok csokrokhoz rövid szárra vagy sodronnyal keresztüliszurva csak sodronyszárral használtattak és sűrű összeállítások természetellenes formákban csináltattak, aminek ugyancsak művészi munkák közé nem számíthatók, mivel a virágok természetes sajátosságuk nem juthatott kifejezéshez, és mivel őket rendszerint kemény papirkézelőkbe kellett dugni, — addig a mai modern izlés fokozódó módon a valódi természetes virágkötészetet karolja fel.

A mai modern csokrok csakis hosszúsáru virágokból készülnek, a virágok valódi formájával szabad, keeses, könnyű módon valóban művészi kötéssel és nem sűrű csomóba összeszorítva; a süvegalaku tölcserkézelők helyett ma csipkék és szalagok könnyen, elegánsan díszítik, ahogy azt azelőtt sejtetni sem lehetett. Az ilyen műkákhoz azonban az azelőtt csokorkötéshez tenyesztett virágok nem adtak alkalmas anyagot, mert rövidszáruak voltak, s miután az utóbbi években a hangulat határozottan a sodronykötés ellen fordult, a tenyesztést olyan növényekre kellett átvinni, melyek virágaikat hosszú száron hordják. Mint ilyenek a legalkalmasabbnak a szabadföldi evelők találtattak, azután a remontán szegfűk és az újabb tenyesztésű theahybridrosák; még a szegény márciusi ibolyaktól is hosszú szárukat kívánunk, mert nem akarjuk őket nélkülözni.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A különféle zöld takarmány magvainak forgalma e lefolyt héten csekély volt, de július havában előreláthatólag nagyobb lesz. Ez idő szerint a tarlórepmagoknak van nagy kereslete, e magfélének különben álló termése jönnek igerkeznek, mi-

nek folytán a jelenleg magas ára is valószínűleg csökkenni fog. A biborhere magvát már ajánlani kezdik, kötéseik azonban még nem létesítettek, minthogy a magtermés iránt még hiányzik a tájékozottság. Csomós ebirt előre is ajánlanak már, ezzel szemben csak gyöngye hajlam mutatkozik vásárlásra, a mi különben azért nincs indokolva, mert a mult évadról csak igen csekély készletek maradtak. Az árak változatlanok.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapest:

Luczerna esőrendű világos szemű	135—145.
Muhar	16—17.
Czukorezirok	20.—
Pohánka	20.—
Vörös köles	18.—

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részv.-társ.

200 napra kizárólagos képviseltetel!

Az Orsz. Geod. Munka- és Cséplőiparügyi-pénztár ajánlja jó indulatában. *Levegővel az az egészséges és a nagy kőrdőn. Birtokosok a családok és a segély-pénztárnak!*

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 41.

Requiny-féle római vértisztító-szőrp

páratlan aszer minden bőrbajnál, bujakórúknál, Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.

Nagy üveg 3 kor., 8 üveg 9 kor. utánvétel küld.

REQUINY ATTILA gyógyszerész. Budapest, VII., Kúli-és Kerepesi ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESEŐRÜ gyógyulni készítője. Érdemes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMAST.

áruk csak akkor valódnak.

WILLY SZEPESZÉNY VÉDŐ-ÉCHT ZIPSER

ha ezen edjegygyelvannak ellátva.

VÉRSEGENYSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK

és mindenkié, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a

Halápi-féle hársfamészőrp

Mintaüveget 8 koronáért küld

APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legrövidebb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

SCHULLER FERENCZ

ujjonnan berendezett elsőrangú étteremben

Budapest, VI., Andrásy-ut 39.

mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van

A világot bámulatba ejti a

Hammond írógép.

Kizárólagos elárultók:

FARAGÓ TESTVÉREK

Budapest, V., Arany János-s. 8.

Kérjen mindenki prospektust!

Beszéplő, májfolt, pattanás, mitoszter, fanceok eltűnnek az arcáról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATEJ

szépségápoló, valódi bokenes átal.

Egy üveg ára 3 korona.

Hosszú ugorkassáppan 1 K. pudor 1-20 K.

Főosztály-déél hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyzáróház Bpest, Andrásy-ut 47.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/2 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

VASÁROLJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS-KAROLY-VÁSÁRSZERENCSE-SORSJEGY

BABYMIRA-CRÉM

legjobb aszer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.

Egyedül készítő:

BRODJOVIN H. gyógyz. ZÁGRÁB

5 doboz ára nérm. 6 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.

A DREZDAI MOTORGYÁR részvény-társaság

benzin-, gáz-, asztalgáz-motorok és benzín lokomobillal az akkóról elismert legjobbak az összes gyártmányok között.

Vezető-igéző: **GELLÉRT IGNÁC** és Tca

Budapest, VII., Teréz-körút 41.

Prospektus ingyen

Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY

tojás-sárgája helyett használó a sült és főzött.

NAGY MEGTAKARÍTÁS.

Kapható minden főzészertelenben és drogeriában — Készül:

STROBENZ TESTVÉREK, R. T. vegyészeti gyára, BUDAPEST

„Zsorna”-féle NEPELEJTS védjegyű férfi nyakkendő, kintő magyar ipari PARIS SZÁLLODA

Szálloda: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kizárólagos és villanyvilágítással együtt. Fürdők, előszoba kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az épület pályaudvarától 60 méterre.

ELŐPATAK gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méhurutos bántalmaknál, máj- és lépbetegségeknél, köszvény és eszénál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek.

A nagy hírű előpataki gyógyvízek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hideg fürdők, vizgyógyintézet kezelés, masszázs, svédorna, diétikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény:

május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó ólósó közlekedés van. Lakás, ellátás ólósó és választékos. Az első- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenédíjak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki sványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz hazánál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy berral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Lányi Lajos

női és férfi divat-üzlete
NAGYENYEDEN.

Legolcsóbban beszerezhető hazai gyártmányú árúk:

Női és férfi kitűnő minőségű kőrak-czipők. Pécsi kesztyűk, nap- és esőernyők, női, férfi és gyermek fehérművek, nyakkendők, szövetek, voalók, batizit, zellir, delének és kretónok, mindennemű hazai vásznak, ruhadíszek és béléss-árúk, saját készítményű paplanok nagy választékban.

Sírkoszorúkban nagy raktár.

Feltűnő olcsó árak. Szolid kiszolgálás. Lányi Lajos.

764—1907. v. szám.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járásbíróságnak 1900. évi Sp. 897/3 sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kiegészítő takarékpénztár javára Florea Nikulajné és t. ellen 3000 kor. s jár. erejéig 1901. évi július hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1910. kor. becsült értékű ingóságok, u. m.: Florea Nikulajnéval és Florea Juonnánál 2 ökör, 3 tehén, 2 tulok, 40 juh, 1 ló 1560 kor. becsértékben; Nesztor Juonnánál 1 tehén, 1 ló és 20 juh 350 kor. becsértékben nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1907. évi V. 207/17 számú végzése folytán 3000 korona tőkésítéssel, ennek 1897. évi október hó 6. napjától járó 8% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Integritádon az előjárásig házanál leendő megtartására 1907. évi július hó 23-ik napjának délután 10 órája határidővel kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsíron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1907. évi június hó 23-án.

Gajzágó Simon,

kir. bir. végrehajtó.

126 1—1

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4³/₄% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5⁰/₁₀₀% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 80 f.
- D. 5¹/₄% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6⁰/₁₀₀% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adtnak; valamennyi kölcsön — az egyszerűságon kivül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetett ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle **MARGIT CRÈME**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat és az arczot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CZIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor.

Margit-szappan 70 fill., Margit-főnyó 1 korona, Margit-parfüm 1 korona.

Kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában és illatszertkereskedésben.

Postán utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után küldi a készit.

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár Nagyenyeden: Novák István gyógyszerésznél, úzv. Székelyhíd Jánosné divatüzletében.

Páratlan és csodás hatásu.

Övekodjunk utánzatoktól.

A ki Budapestre jön, ide megy!

AMOR NAGY KÁVÉHAZ

(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.

Tulajnos: KANCLER GYULA.

Naponta KIS PARÁDI NÁCZI

híres szőlista

hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

Modern

litografiai munkákat

takarékpénztári részvényeket

stb. készít a

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA

ÉS PAPIRÁRUGYÁR R.-TÁRS.

NAGYENYEDEN.

Hegyi János műlakatos és gépjavitó műhelye NAGYENYEDE.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és gépjavitó munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyeszközök, telefon és villámháritók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzcséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuszkutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tevékeny kísérledek, vagy kívánság szerint átálakítok.

Szakmanla vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogást kér

siváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye.

12 54-104

Csak SICULA névvel ellátott üvegek valódiak.
A MÁLNÁSI
„SICULIA”
FORRÁS-VIZ
a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmait ellen Koranyi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalis sós savanyuvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.
Kapható minden gyógyszerárban, drogeria és fűszerkereskedésben.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT HOLD.

A legjobb gyümölcsfák.

Kilógástalan szőlőtővények.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-oltvány
1 millió ékezetes cseméje
Sétaterfák, Pázszerjék, Rózsák, Boggyósoltványok stb.

2 millió szőlőtővény.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- ÉS SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA FISCHER ÉS TÁRSA, ÉS AMBROSI M.

215 104-64

Magyar Gazdák Vásárosarnok
Ellátó Szövetkezte
Juhturó-Gyára
Marosvásárhely.

Ajánlja legjobb minőségű székely
csemege-juhturó és munkásturó
készítményeit.

Központi főraktár Budapest.
123 2-4

Uj vendéglő megnyitás!

A Szentkirály-utoza 88. sz. a saját házában kényelmesen berendezett s kuglizzóval ellátott vendéglőmet **f. hó 7-én, vasárnap d. u. 5 órakor** Aradi János zenekarának közreműködésével a nagyközönség részére megnyitom. Főtörekvésem leendő, hogy a közönség vendéglőmben mindenkor a legdolgósabb kiszolgálásban részesüljön s ízletes ételek, saját termésű, tiszta kezelésű jó boraimmal s különféle söreimmel a közönség teljes meglegedését kiérdemelm. Ebéd és vacsora egyesek részére vendéglőmben, családok részére pedig hához kihordva a legjutányosabban kaphatók. 125 2-2

Szíves pártfogást kér:

Nagy Lajosné Borsos Róza.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r-t.

Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Idégen átlósónóket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.
Betéteket 4% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-gyár Brassóban.

13 40-51

Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. szám.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.